

för olycka. — *T-s*, v. d. Möta ell. råka hvarandra. *Härnäst vi t.* — *T. sig*, v. r. (fam.) Falla sig, inträffa, hända. — *T-nde*, part. akt. Brukas stundom nästan adjektivt. *T. sanning*. *T. infall.* — *T-d*, part. pass. *Väl t-t por-trätt.*

TRÄFFNING, f. 2. Strid, mera betydande än en skärmytsel, men mindre än ett fältslag (batalj, slagning), hvarvid ett eller par tusen män stupa eller blifva sårade. *Inlåta sig i en t.* — Jfr. *Drabning*.

TRÄGEN, a. 2. neutr. — *et.* (af isl. *þra*, en- vishet, ihärdighet) 1) Ihärdig i arbete, förehafvande. *Han är mycket t. i sitt arbete, i sin tjänst. T. i sina studier. T. arbetare.* (Ord- språk) *T. vinner*, genom flit och ihärdighet uppnår man slutligen målet. — 2) (om sak) a) Som med flit och id, rastlöst förrättas. *T-et arbete. T. tjänstgöring, uppsamning. T-gna böner, en- ständiga. T-gna omsorger, oafslätliga. T-gna uppvaktningar, besök*, som tätt och ofta upp- repas. — *Syn.* Flitig. — b) Som fordrar mycken trägenhet. *T. syssla, tjänst.*

TRÄGENHET, f. 3. 1) Ihållande flit, träget arbete, ihärdighet i hvad man förehafver, trägen utöfning, träget uppreande. *T. i arbete, i tjänst, i bön, i uppvaktningar.* — *Syn.* Flit, Id, Oför- trutenhet.

TRÄGET, adv. På ett träget sätt, med trä- genhet. *Arbeta t. Anhålla t., på det trägnaste*, med all enträgenhet. *T. söka ens ynnest.*

TRÄGGJAN, trå'ggjann, f. sing. indef. Ört- släktet Sparganium.

TRÄGNAS, v. d. 1. (gam.) Vara trägen, en- trägen.

TRÄGRAVUR, trå'gravur, m. 3. Se *Trä- snitt*.

TRÄGRAVÖR, --ör, m. 3. Se *Träsnidare*.

TRÄGÅRD, se *Trädgård*.

TRÄHUFVUD, n. 4. 1) Träbild, gjord i lik- het med ett huvud. — 2) Piphufvud af trä. — 3) (fig. fam.) Dum, eller torr och tråkig människa.

TRÄHÄST, m. 2. 1) Träbild, gjord i likhet med en häst. — 2) Ett slags straffredskap, bestående i en bild af trä, liknande en häst, med hvass rygg, på hvilken delinqventen måste sitta en viss tid grensle med tyngder fästade vid benen.

TRÄIG, a. 2. Till sammansättning och textur liknande trä; kärft som trä. — *Träighet*, f. 3.

TRÄJON, trå'jann, n. 3. Ett slags Ormbunke, hvars rot begagnas på apoteken. *Aspidium Filix mas.*

TRÄKARL, m. 2. 1) (fig. fam.) Kärft och tråkig karl. — 2) Ett slags kortspel. Heter på tyska *Whist mit dem Strohmänn*, hvaraf kan slut- tas, att stafningssättet *Trekarl* är oriktigt.

TRÄKÄM, trå'kamm, m. 2. pl. — *kammar*. (jäg.) En öfre eller smalare stång, genomborrad och försedd med hvässta pinnar, att läggas på insidan af en varggrop eller på öfra kanten af varggårds stängsel.

TRÄKOL, n. 3. Kol, brändt af trä. Kallas så till skilnad ifrån Stenkol.

TRÄKÄRL, n. 3. Kärl af trä. Brukas i plur. äfv. i samma mening som Träsaker.

TRÄL, m. 2. 1) Se *Slaf*, bem. 1. — 2) (fam.) Se *Arbetsstrål*.

TRÄLA, v. n. 1. 1) Vara träl. — 2) (fig. fam.) Arbeta som en träl, hafva ytterst svårt och träget arbete. — *Syn.* Slafva. — *Trälände*, n. 4.

TRÄLAKTIG, a. 2. Se *Slafvisk, Trälsam*. — *Trälaktighet*, f. 3. — *Trälaktigt*, adv. **TRÄLARBEETE**, n. 4. 1) Sådant slags arbete, som tillhör slafvar. — 2) (fig. fam.) Ytterst mödo- samt arbete.

TRÄLBOREN, a. 2. neutr. — *et.* (gam.) Född af träl.

TRÄLDOM, m. sing. Se *Slafveri*. (Fig., bibl.) *T. under synden*, syndavana.

TRÄLDOMSOK, n. 3. (fig.) Träldoms tvång.

TRÄLIM, n. sing. Se *Snickarlim*.

TRÄLINNA, f. 1. Se *Slafvinna*.

TRÄLLA, f. 1. Drifverk, hvaruti kuggarne af ett hjul ingripa, och hvarigenom en hjulstock kringdrives, bestående af tvenne runda skifvor, emellan hvilka stafvar af hårdt trä (Trällvalar) äro befästade. [Trella.]

TRÄLLSTOCK, m. 2. Stocken eller axeln till en trälla.

TRÄLLVAL, se *Trillval*.

TRÄLSAM, a. 2. 1) Ytterst trägen och mödo- sam. *T-t arbete, handverk. T. syssla.* — 2) Ytterst trägen i arbete. *All sitta halftva natten och arbeta, det är att vara för mycket t.* — *Trälsamhet*, f. 3. — *Trälsamt*, adv.

TRÄLVÄG, m. 2. Se *Dragväg*.

TRÄMÅSK, m. 2. Mask, som fräter trä.

TRÄMÄRR, f. 2. (pop.) Se *Trähäst*, bem. 2.

TRÄNG (ä längt), m. 3. (fr. *Train*) Följe, medfölje; vagnståg; artilleri-tillbehör.

TRÄNGA, v. a. 2. (af *Träng*; således egent- ligen: Göra trängt för någon) 1) Genom påtryck- ning, med mer eller mindre styrka skjuta, drifva framför sig, undan, o. s. v.; hårdt trycka på. *T. någon intill väggen. Man trängde mig åt sidan. Vara trängd på alla sidor. T. emel- lan, igenom, ned, upp, tillbaka* o. s. v., genom påträngning skjuta, flytta, drifva emellan, o. s. v. *T. bört, fram, ihöp, in, undan, ut, se Bort- tränga, Framtränga, &c. T. omkull*, påtränga så hårdt, att någon eller något faller omkull. *T. på*, tränga hårdt, med all kraft, eftertryckligt. *T. sönder*, tränga på så starkt, att något går sönder. — 2) (om klädespersedlar) Trycka hårdt. *Rocken t-ger mig öfver aclarna. Skon t-ger mig.* — *Syn.* Klämma, Sitta hårdt åt. — V. n. ell. *T. sig*, v. r. Med möda och ansträngning bana sig väg fram, in, o. s. v. Säges äfv. om liflösa ting, som trycka så hårdt på, att de öppna sig väg fram, in, o. s. v. *T. igenom folkmas- san, fiendens leder. T. emellan ell. t. sig emel- lan ett par personer. T. fram ell. t. sig fram*, se *Framtränga*. (Fig.) *T. sig fram till ett embete*, genom mycket äfslande och med andras tillbakasettande vinna det. *T. igenom ell. t. sig igenom*, se *Genomtränga*. (Fig.) *T. igenom merg och ben*, gripa, skaka, röra ända till det innersta. *T. sig ihöp*, tränga sig närmare tillsammans. *T. in ell. t. sig in*, se *Intränga*. (Fig.) *T. sig in i ett sällskap*, ehuru obuden och ogerna sedd, inträda i ett sällskap. *T. sig in i ell. t. sig till en befattning*, åtkomma den genom att undan- tränga andra, som äro dertill mera berättigade. *T. ell. t. sig ned, upp, ut*, genom hård påtryck- ning bana, öppna sig väg ned, o. s. v. Se äfv. *Ultränga*. — V. n. o. v. *impers.* Tvinga, nödga; vara nödig, fordras. *När ell. om nöden t-ger. Om det t-ger*, i nödfall, vid behof. — *T-s*, v. d. Tränga hvarandra. *Folket t-gdes*, för att komma fram. (Fig.) *T. om något*, säges om flera, hvilka alla ifrigt söka att vinna något, som icke mer än en eller ett par kunna få, eller